

Ophef luchtsteun Nederlandse Apaches bij incident Uruzgan



Rob Maylor, schrijver van 'SAS Sniper'.

In Australië is ophef ontstaan nadat een elitemilitair van de Australische krijgsmacht Nederlandse militairen heeft bekritiseerd: hij noemt de Nederlandse troepen laf.

Nederlandse [Apachehelikopters](#) zouden niet hebben durven helpen toen Australische en Amerikaanse militairen in Afghanistan in een Taliban-hinderlaag zwaar onder vuur lagen. De beschuldigingen wor-

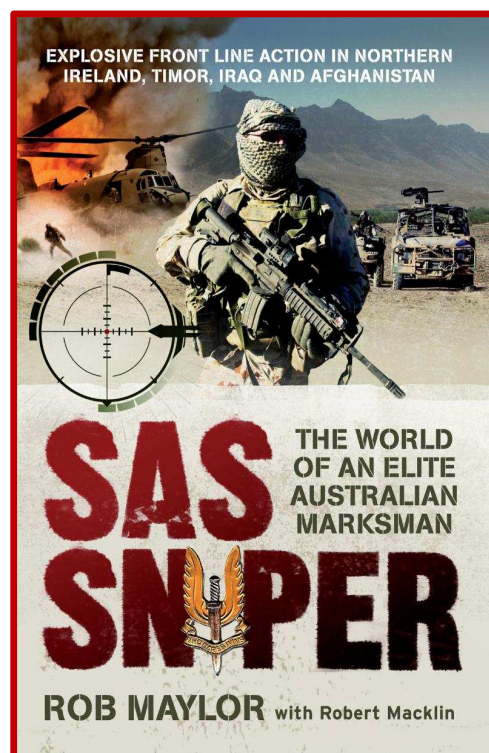
den geuit door oud-militair Rob Maylor, voorheen lid van het Special Air Service Regiment; in de jaren daarvoor diende hij onder meer bij de Britse Royal Marines, onder andere in Noord-Ierland.

In zijn in november te verschijnen boek, 'SAS Sniper. The World of An Elite Australian Marksman' refereert hij aan een incident dat plaatsvond op **2 september 2008**, tijdens zijn tweede missie in Afghanistan.

Als gevolg van een Taliban-hinderlaag vond een intensief, uren durend vuurgevecht plaats in Merapet, vlakbij het oord Khas Uruzgan, ten oosten van de Uruzgaanse hoofdstad Tarin Kowt.

De Afghan National Army en Amerikaanse en Australische Special Forces kwamen er zwaar onder vuur te liggen in een gecoördineerde aanval van 150 Taliban-opstandelingen.

Volgens Maylor, van 2003 tot januari 2010 lid van de Australische SAS, weigerden twee Nederlandse Apachehelikopters, die toevallig in de buurt waren, op aangeven van de [Joint Terminal Air Controller](#) (JTAC), verantwoordelijk voor het leiden van [close](#)



[air support](#) (CAS), onder de veilige hoogte van 5.000 voet (1½ km) af te dalen om luchtsteun te bieden bij het beantwoorden van het vuur.

Naast het radioverzoek, markeerde een andere SAS'er de doelen voor de Apaches door met een [.50 machinegeweer](#) stofwolken op te werpen bij de Taliban-posities.

De Apaches escorteerden op dat moment een Chinooktransporthelikopter. Hen werd gevraagd Hellfire-lasergestuurde raketten en 30mm-kanonnen op de Taliban af te vuren. Volgens Maylor wilden de Apache-piloten het vuur niet openen uit angst zelf ook vuur te trekken. Op dat moment werden de coalitietroepen zwaar onder vuur genomen met [kleinkaliberwapens](#), mortieren en RPG's.

Terwijl het gevecht zich ontspon, werd de Australische JTAC getroffen in zijn borst. De snelle reactie van een Amerikaanse medic, die een thoracocentese-naald plaatste, redde zijn leven.



Trooper Mark Donaldson met het zojuist opgespelde Victoria Cross.

Uiteindelijk schoten twee Amerikaanse F/A-18 Hornet jachtbommenwerpers met CAS te hulp vanaf een vliegdekschip in de Arabische Golf. Met twee 550-ponders en kanonvuur beslechtten ze het grondgevecht in hun voordeel.

In het gevecht redde de Australische Trooper Mark Donaldson een gewonde Afghaanse tolk uit de vuurlinie; voor zijn betoende moed werd hij later

onderscheiden met het Victoria Cross.

Rob Maylor, nu gepensioneerd en woonachtig in de Australische stad Gold Coast, liep zelf tijdens de gevechten ernstige granaatwonden op.

Naast Maylor raakten nog zes SAS'ers en twee Afghaanse bondgenoten gewond en werd één Amerikaanse militair gedood, de 35-jarige sergeant 1st class Gregory A. Rodriguez. (Volgens de website [icasuaties.org](#) vond het vuurgevecht plaats in Ana Kalay.)



De Amerikaanse sergeant 1st class Gregory A. Rodriguez

Het Nederlandse Ministerie van Defensie zegt in een eerste reactie dat het gaat om de perceptie "van een individu die een intense ervaring heeft

meegemaakt. Wij hebben tijd nodig om de feiten en omstandigheden naar boven te halen."

Vervolgens stelt Defensie dat uit gesprekken met direct betrokkenen en uit documenten is vastgesteld dat de Nederlandse helikopters die dag viermaal bij dat incident zijn ingezet. Drie keer begeleidde één Nederlandse Apache een medische evacuatie ([MEDEVAC](#)) door een andere helikopter. *"De prioriteit van de Apache helikopter ligt dan bij het veilig ophalen van gewonden, niet bij het gevecht op de grond"*, aldus Defensie.

Op een later moment is tijdens het gevecht door de Australiërs daadwerkelijk CAS aangevraagd, maar het vuurcontact was al voorbij toen de Nederlandse Apache arriveerde. Daarom werden geen wapens ingezet. Op dat moment bleken Taliban en ISAF-militairen meerdere kilometers uit elkaar te liggen en vroegen de militairen op de grond niet om wapeninzet. Het Ministerie van Defensie baseert zich op gesprekken met Nederlandse militairen en schriftelijke verslagen van de gevechtshandelingen.

Op 22 oktober 2010 reageerde ook de Australische Minister for Defence Stephen Smith, onder andere met de zinsnede: *"The incident, as it has been reported, goes to the detail of operational procedures and rules of engagement."* Minister Smith aarzelde niet te verklaren dat de Nederlanders *"een zeer belangrijke bijdrage"* hebben geleverd in Uruzgan

Het boek 'SAS Sniper. The World of an Elite Australian Marksman' van Rob Maylor verschijnt in november 2010 bij Hachette Australia onder ISBN 9780733624957. De prijs bedraagt \$35.00 (± € 25,00). Het boek telt 352 pagina's.

<http://www.hachette.com.au/books/9780733624957>

